

Mestská časť Bratislava – Lamač

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
m. č. Bratislava - Lamač
dňa 10.04.2014

17)

Návrh na zrušenie uznesenia č. 161/2012/VI – oprava názvu lokality Rázsochy

Predkladá:

Ing. Peter Šramko
starosta

Materiál obsahuje:

1. návrh na uznesenie
2. dôvodová správa
3. stanovisko advokátskej kancelárie
4. prílohy

Zodpovedná:

Mgr. Michaela Kövári Mrázová
poverená prednostka

Spracovala:

Mgr. Michaela Kövári Mrázová
poverená prednostka

Bratislava, apríl 2014

1.
Návrh na uznesenie
miestneho zastupiteľstva č./2014/VI
mestskej časti Bratislava - Lamač
zo dňa 10.04. 2014
k návrhu na zrušenie uznesenia č. 161/2012/VI – oprava názvu lokality Rázsochy

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Lamač

A. ruší

uznesenie č. 161/2012/VI – oprava názvu lokality Rázsochy

- s pripomienkami
- bez pripomienok

2.

Dôvodová správa

Dňa 23.05.2012 bola MČ Bratislava – Lamač doručená žiadosť z Franz Liszt inštitútu Miroslava Demka so žiadosťou o opravu názvu „Rázsochy“ na „Rásochy“. Prezident inštitútu PhDr. Miroslav Demko uvádza, že presné a slovensky správne pomenovanie má byť „RÁSOCHY“ to znamená bez „Z“.

Následne MÚ MČ BA – Lamač oslovil Magistrát hl. m. SR Bratislavy o vyjadrenie sa k danému podnetu. Dňa 06.07.2012 nám bola z magistrátu zaslaná odpoveď, kde v závere uvádzajú, že slovenský jazyk sa rokmi vyvíja a sú toho názoru, že by sme mali používať slovo „Rázsochy“ tak, ako ho uvádzajú novšie pramene.

Listom zo dňa 27.09.2012 sa Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, vyjadruje k stanovisku Magistrátu hl. mesta SR BA a uvádza argumenty, ktoré sú za opravu názvu „Rázsochy“ na „Rásochy“.

Nakoľko zmena názvu lokality podlieha schvaľovaniu MZ MČ BA – Lamač a následne Magistrátu hlavného mesta Bratislavy predložili sme materiál spolu s kópiami listov a vyjadrením komisie na rokovanie MZ.

MZ MČ BA – Lamač uznesením č. 161/2012/VI zo dňa 18.10.2012 schválilo opravu názvu lokality „Rázsochy“ na „Rásochy“ a následne sme zaslali na Magistrát hl. mesta dňa 29.10.2012 žiadosť o prerokovanie problematiky v orgánoch mestského zastupiteľstva a tiež o zaslanie ich stanoviska.

Dňa 20.11.2012 nám bola z Magistrátu hl. mesta zaslaná odpoveď s odporúčaním, že MČ má požiadať o stanovisko Jazykovedný ústav, či je názov „Rásochy“ podľa slovenského jazyka správny.

Dňa 29.11.2012 MČ Bratislava – Lamač poslala žiadosť o zaslanie stanoviska k problematike názvu „Rázsochy“ Jazykovednému ústavu Ľudovíta Štúra SAV a tiež Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislavu.

Jazykovedný ústav zastáva názor, že zmena spisovného názvu geografického názvu „Rázsochy“ na nespisovnú podobu „Rásochy“ nie je prípustná, nakoľko vychádza z podstatného mena rázsocha (horský chrbát odbočujúci z hlavného horského pásma).

Dňa 18.1.2013 nám odpovedala i Správa katastra a to v takom znení, že žiadosť jej bola doručená „omylom“, preto ju postupujú Jazykovednému ústavu.

O stanovisko sme tiež požiadali kronikárku MČ Bratislava – Lamač – PhDr. Evu Vrabcovú, ktorá súhlasí s názorom pracovníkov Jazykovedného ústavu SAV.

Z nám dostupnej historickej mapy z čias Rakúsko-Uhorska (rok 1895) je zrejmé, že v danej mape je uvádzaný názov lokality „Rásochi“.

S touto informáciou a dotazom na zaslanie stanoviska sme sa tiež obrátili na Úrad geodézie, kartografie a katastra SR. Ich stanovisko zo dňa 9.10.2013 je rovnaké ako stanovisko Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV, v ktorom je podrobne vysvetlený pôvod slova rázsocha, z ktorého sa pri pomenúvaní objektu vychádza. Taktiež uvádzajú, že názvy z historických zdrojov patria do kategórie historických alebo variantných názvov a slúžia iba ako zdroj informácií o predchádzajúcej podobe názvov v dobe, v ktorej vznikli alebo sa menili.

3.

Stanovisko advokátskej kancelárie k danej problematike (Matejka Friedmannová, s.r.o.)

Vo vzťahu k určovaniu názvu a názvoslovia vrámci územia obce je daná obci právomoc na základe § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ma základe ktorého obec určuje a mení nariadením názvy ulíc a iných verejných priestranstiev.

V zmysle § 1a ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. názvy častí obcí určuje a mení Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na návrh obce.

Podľa nám dostupných informácií územie označované Rásochy nie je charakterizované ani ako časť MČ Lamač, ani ho nemožno charakterizovať ako verejné priestranstvo.

Preto na základe uvedeného zákonného ustanovenia obec nie je oprávnená rozhodovať o názve tohto územia, resp. geografickej lokality Rásochy.

V zmysle zákona č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii **Úrad geodézie, kartografie a katastra určuje názvy** nesídelných geografických objektov a špecifických sídelných geografických objektov z územia Slovenskej republiky.

Úrad je kompetentný rozhodovať aj vžitých podobách slovenských názvov sídelných a nesídelných geografických objektov a špecifických sídelných objektov z územia mimo Slovenskej republiky a názvov mimozemských objektov, ako aj o spôsobe prepisu názvov geografických objektov a špecifických sídelných objektov z územia mimo Slovenskej republiky z krajín používajúcich inú než latinkovú abecedu a iný než latinkový systém písma do latiniky.

Tento súbor oprávnení sa nazýva štandardizácia geografických názvov a zabezpečuje jednotnosť geografických názvov a záväznosť ich používania.

Úrad geodézie, kartografie a katastra koná podľa zásad spisovnej slovenčiny a v súlade s rezolúciami konferencií OSN o štandardizácii geografického názvoslovia, ktoré sa konajú od roku 1967 v päťročných cykloch.

Poradné orgány pri štandardizácii geografického názvoslovia sú Názvoslovná komisia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR – NK ÚGKK SR a názvoslovné zbory jednotlivých správ katastra.

Samotný jazykovedný ústav ĽŠ SR nie je oprávnený samostatne rozhodovať o názvosloví geografických lokalít.

Na požiadanie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR môže podávať vyjadrenia o jazykovej správnosti

Štúdium geografických názvov je pomerne rozsiahla činnosť, ktorá si vyžaduje odborné posúdenie historického, etymologického ako aj jazykovedného aspektu konkrétneho názvu.

Jazykovedná kvalifikácia má v toponomastickej práci odhaľujúcej pôvod jednotlivých geografických názvov prvoradú úlohu. Etymológia je presnou vedou, ktorá musí rovnakou mierou rešpektovať na jednej strane poznatky hláskoslovné, slovtvorné a významotvorné a na druhej strane pôsobenie mimojazykových činiteľov.

Historické hľadisko posudzuje rôzne deformácie geografického názvu, nakoľko tie podliehajú deformáciám a skomoleninám, ľudovej etymológii, prekladovým omylom, úmyselným zásahom a pod. Pôvodný význam geografických názvov, ktorý bol v dobe pomenovania väčšinou úplne priezračný, sa postupom času mohol stále väčšmi zatemňovať, až sa geografické názvy stali čistou abstraktnou značkou, ktorá nemá na prvý pohľad súvislosť so svojim niekdajším významom.

Výskyt určitého geografického názvu v mapách, vedeckých, literárnych dielach resp. v iných historických prameňoch nie je záväznou skutočnosťou ale ako predmet posudzovania a skúmania v širokom spektre historických prameňov aj v súvislostiach doby danej doby.

Posúdenie správnosti názvu geografickej lokality nie je zákonom dané do právomoci obcí, resp. MČ BA Lamač a nie je to ani reálne v jej možnostiach.

MČ BA Lamač konala nad rámec svojich právomocí, keď prijala uznesenie č. 161/2012/VI o oprave názvu lokality Rázsochy. Uznesenie č. 161/2012/VI by mohlo byť napadnuté protestom prokurátora pre nezákonnosť.

Doporučujeme, aby miestne zastupiteľstvo MČ BA Lamač toto uznesenie zrušilo.

MČ môže postúpiť žiadosť Franz List inštitútu Miroslava Demka na Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, nakoľko MČ nie je vecne príslušná na posudzovanie zmeny názvoslovia resp. odkázať Franz List inštitút Miroslava Demka s jeho žiadosťou na Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR žiadosť posúdi a vydá rozhodnutie, ktoré neobsahuje odôvodnenie, nakoľko na konanie pred Úradom geodézie, kartografie a katastra SR sa nevzťahuje správny poriadok.

Mgr. Dagmara Friedmannová

advokát - attorney

Matejka Friedmannová s. r. o.

Advokátska kancelária - Law office - Rechtsanwaltskanzlei - Cabinet d'avocat

4.

Prílohy

Mestské zastupiteľstvo Bratislava – Lamač
Malokarpatské námestie č.9
841 03 Bratislava

Bratislava 14. mája 2012

Vec: Oprava názvu „Rázsochy“

Vážení páni poslanci,

dovoľujem si adresovať Vám tento list so žiadosťou, aby ste rozhodli a zároveň uviedli na správnu mieru pomenovanie mestskej časti Lamač „Rázsochy“, ktorý je nepresný. Zároveň mi dovoľte, aby som prejavil vážne znepokojenie nad deformáciou tohto pomenovania, ktoré s historickým názvom nemá nič spoločného. Nehovoriac o skutočnosti, že ani vedeckí pracovníci dodnes nereagovali na túto deformáciu, ktorá sa objavila v poslednom období.

Presné a slovensky správne pomenovanie má byť „Rásochy“ – to znamená bez „z“, teda tak, ako sa toto slovenské pomenovanie nachádza v starších dokumentoch (viď Ján Stanislav: *Slovenský juh v stredoveku. (Les régions slovaques méridionales au moyen âge.)* I. diel. Turčiansky sv. Martin, 1943, s. 306.).

Verím, že moju úprimnú snahu prijmete pozitívne, hoci sa moja žiadosť môže zdať v kontexte súčasných aktuálnych problémov malicherná. O to viac si myslím, že takáto úprava z Vašej strany môže byť vybavená bez problémov.

Ostávam s pozdravom

PhDr. Miroslav Demko
Prezident inštitútu a predseda predsedníctva

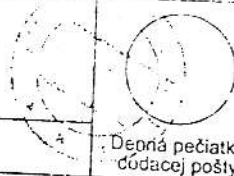
Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, Ružová dolina č. 26, 821 09 Bratislava, Slovenská republika,
IČO:42261473, Bankové spojenie: Tatra banka: č.ú.: 2923874958/1100 Mobil: +421-907-716-814, +421-911-
875-474. E-mail: miroslav.demko@roznam.sk, miroslav.demko@franzisztitut.eu, www.franzisztitut.eu

DOKUCENKA
DOPORUCENE

Odosielateľ

Dňa uloženia
zásielky

2329/2012 - 62

Bratislava-Lamač
Bratislava 47

Dejová pečiatka
čudacej pošty

otvrdzujem príjem tejto písomnosti

- 2. 07. 2012

ja 26

dpis 1

Adresát:

Magn. Inž. Mária Brennerová
Brennerova 26
814 99 BRATISLAVA 1
SR Bratislava
ámestie 1
ava

Naša značka: 2329/2012

Bratislava 19.6.2012

Vaša značka:

Vec : Žiadosť o vyjadrenie k návrhu na opravu názvu verejného priestranstva

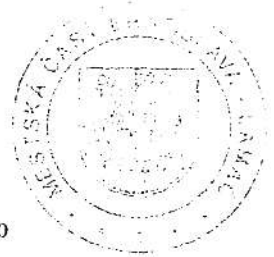
Dňa 23.5.2012 nám bol od Franz Liszt inštitútu Miroslava Demka so sídlom v Ružovej doline č. 26, Bratislava doručený podnet – žiadosť o opravu názvu lokality „Rásochy“ v mestskej časti Bratislava – Lamač.

Podľa žiadateľa je uvedený názov nepresný a z historického hľadiska nesprávny, správny názov má byť „Rásochy“.

Po telefonickej konzultácii dovoľujeme si obrátiť sa na Vás so žiadosťou o prešetrenie, či vo Vašich archívnych dokumentoch sa nachádzajú nejaké podklady súvisiace s touto problematikou a o vyjadrenie k možnosti prípadnej opravy názvu.

S pozdravom

Ing. Peter Šramko
starosta

Príloha: kópia žiadosti o opravu názvu

Na vedomie: Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, Ružová dolina č. 26, 821 09 Bratislava

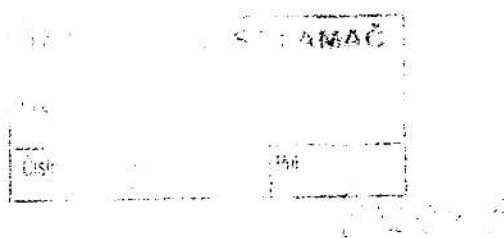
Vybavuje: Ing. Brennerová Mária
Tel. ústredňa: 02 / 64780055, 64781581
Ušet: 3024-032 / 0200

www.lamac.sk
VUB expozitúra Lamač

E-mail: brennerova@lamac.sk
Fax: 02 / 64780589
IČO: 603 414

MAGISTRÁT HLAVNEHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVA
oddelenie vnútornej správy

Príručkové nám. 1, 1. poschodie, dvere 312, Bratislava

Ing. Peter Šranko
starosta Mestskej časti
Bratislava-Lamač
Malokarpátske nám. 9
841 03 Bratislava 47

Číslo listu číslo za dňa
2329/2012-1326

Naše číslo
MAGS OVS 33421/2012

Vypracovala
Ing. Štykalošová 59/35/66/36

Bratislava
17. 12. 2012

Vážený pán starosta,

je dobré, že sa zamýšľate nad správnosťou názvu lokality Rázsochy, ktorý sa raz stane pravdepodobne súčasťou názvu ulice alebo námestia.

Kniha Bratislavský topografický lexikon, autor PhDr. Vladimír Horváth, Tatran 1990 neuvádza ani pomenovanie Rázsochy ani Rásochy. Kniha čerpala z historických prameňov. V tejto knihe hľadáme preto najčastejšie pôvod názvov v meste.

Kniha Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax, autori Dr. Ripka, Dr. Imrichová a Dr. Skladaná, Ottevo nakladateľstvo 2005, 2006 uvádza len heslo rázsocha.

Kniha Synonymický slovník slovenčiny, autori Dr. Anetová a kol., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra a Veda, vydavateľstvo SAV 1995 uvádza tiež len heslo rázsocha – s odvolaním na slovo vidlica, ktoré je vysvetlené ako rozvetvené ramená spoločnej osi: vidlice konárov; rázsocha vidlicovito rozrastený konár alebo kmeň; rázsochy stromov.

Prílohou Vášho listu je stanovisko inštitútu, ktorý ako prameň uvádza dokument Jána Stanislava Slovenský juh v stredoveku z roku 1943, kde sa spomína pomenovanie Rásochy.

Vážený pán starosta, aj slovenský jazyk sa rokmi postupne vyvíja a rozvíja. Sme toho názoru, že by sme mali používať slovo rázsochy tak, ako ho uvádzajú novšie pramene.

S pozdravom

Mgr. Milan Marko
vedúci oddelenia

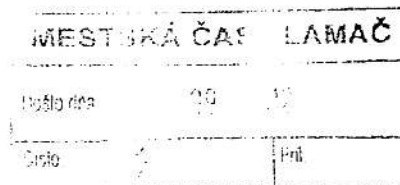
Mgr. Milan Marko
vedúci oddelenia

Príručkové nám. č. 1, III. poschodie, dvere 312

TELEFON 021 532 12 72	FAX 021 532 12 64	BANKOVÉ SPOJENIE Číslo účtu: 2502053031001191191	IČO 61 0481	INTERNET www.bratislava.sk	E-MAIL info@bratislava.sk
--------------------------	----------------------	---	----------------	-------------------------------	------------------------------

Ing. Peter Šramko
starosta Mestskej časti Bratislava-Lamač
Malokarpatské nám. 9
841 03 Bratislava 47

Bratislava 24.09.2012

Vážený pán starosta,

obdržal som odpoveď, ktorú Vám dňa 4.7.2012 zaslal z Magistrátu pán Mgr. Milan Marko. Dovoľte mi, aby som sa k tomuto listu vyjadril aj preto, že som bol iniciátorom premenovania názvu „Rázsochy“ na pôvodné slovenské označenie „Rásochy“ a takto aj zo strany občianskeho združenia *Franz Liszt inštitút Miroslava Demka* zaujal stanovisko k nezodpovednému a neodbornému prístupu k tejto otázke.

Ľutujem, ale musím konštatovať, že odpoveď pána Mgr. Milana Marka prezentuje spôsob myslenia a postupy, akými bolo Slovensko konfrontované za čias maďarizácie a tiež totalitného systému, ktoré pri týchto a podobných otázkach nebrali do úvahy starú slovenskú tradíciu, slovenské dejiny a podobne. Na tejto odpovedi zo strany Magistrátu hlavného mesta SR je markantné, ako moja argumentácia potvrdená tak zásadným dokumentom Jána Stanislava (ktorú som uviedol v prvom liste) sa prekvapivo nepovažuje za smerodajnú.

Výklad pána Mgr. M. Marka potvrdzuje až prekvapivo „harmonický vzťah“ a relácie k tomuto výkladu v istých aj časových súvislostiach:

- a) pán Mgr. Marko na prvom mieste uvádza *Topografický lexikón* od Vladimíra Horvátha z roku 1990, ktorý vôbec neuvádza pomenovanie „Rázsochy“.

Táto poznámka pôsobí veľmi zvláštne aj preto, že v tomto čase už boli dokonca započaté stavebné práce na tejto významnej nemocnici a keď sa už vedelo, že meno „Rázsochy“ bude patriť medzi najskloňovanejšie pomenovania na Slovensku.

- b) pán Mgr. Marko ďalej uvádza *Príručku slovenského pravopisu*, ktorá vyšla v roku 2005-6, autorov Dr. Ripka, Dr. Imrichová, Dr. Skladaná, ktorí v „Ottovom nakladateľstve“ uviedli len heslo „rázsocha“.

Pýtame sa, podľa akých kritérií sa autori orientovali?

- c) pán Mgr. Marko ďalej uvádza *Synonymický slovník slovenčiny* autorov Dr. Anettová a kol. jazykovedného ústavu Ľ. Štúra a Veda vydavateľstvo SAV z roku 1995, ktorý uvádza tiež len heslo „rázsocha“. Autori sa odvolávajú na „slovo“ „vidlica“, ktoré je vysvetlené ako rozvetvené ramená spoločnej osi: vidlice, konárov: rázsocha, teda ako vidlicovito rozrastený konár alebo kmeň: rázsochy stromov.

Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, Ružová dolina 26, 821 09 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 42261473 DIČ: 2023514636 Bankové spojenie: Tatra banka, č. ú.: 2923874928/1100

Mobil: +421-907-716-814, +421-911-875-474

E-mail: miroslav.demko@zoznam.sk, miroslav.demko@lisztinstitut.eu

www.lisztinstitut.eu

To znamená, že synonymický obraz „hesla“ (rozvetvené ramená spoločnej osi: vidlice, konárov...) má byť smerodajnejší, ako samotný dokument o starom a pôvodnom slovenskom pomenovaní „rásocha“? Máme si tento synonymický výklad predstaviť ako obraz jednotlivých konárov stromu, z ktorých jeden slovenský tiež zapadá do hlavnej osi maďarského národa v čase uhorského štátu? Alebo tiež obraz rozšíreného pojmu „vidlica“, ktorý tu má za úlohu rozšíriť starý pojem „rásocha“ na „rásochu“, teda rozšíriť o prepis do maďarskej formy jazyka?

To znamená, že topický pojem, teda pôvodné pomenovanie už dnes nie je na Slovensku akceptované? Môže nás zaujímať, v ktorej susednej krajine Slovenska sa vynechávajú staré názvy s takouto aplikáciou heslovitého odôvodnenia?

Z uvedeného listu pána Mgr. Marka vzniká dojem, akoby ste si nemali dostatočne uvedomiť rozdiel medzi „heslom“ a „topickým významom – fixovaným miestom/mestom“.

Musíme si dať otázku, odkedy existuje takáto prax na pôde Jazykovedného a Historického ústavu SAV, ak si uvedomíme, že skutočný autentický a starý slovenský dokument v diele Jána Stanislava už na Slovensku nie je akceptovaný?

Takáto prax znamená vytretie skutočných slovenských dejín a ničenia slovenskej historickej pamäte.

Formulácie v liste, ako aj prvá a posledná veta Mgr. Milana Marka znejú skôr pedagogicky, so snahou Vás skôr poučovať, ako odborne argumentovať. A to bez toho, aby Vám zaslal archívny dokument k tejto problematike, o ktorý ste žiadali.

S pozdravom

Miroslav Demko
prezident inštitútu

Na vedomie:

Milan Ftáčnik, primátor hlavného mesta SR Bratislavy
Róbert Kaliňák, minister vnútra SR
Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV

Mestská časť Bratislava-Lamač
Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava 47

MAG0P00G8IPW

Magistrát hl. mesta SR Bratislavy
Primaciálne námestie 1
814 99 Bratislava

Naša značka:
4502/2012

Vaša značka:
MAGS OVS 33421/2012

Bratislava
29.10.2012

VEC: Žiadosť o zaslanie stanoviska

Dňa 23.05.2012 bol MČ Bratislava – Lamač doručený podnet od Franz Liszt inštitútu Miroslava Demka - žiadosť o opravu názvu „Rázsochy“ na „Rásochy“. Prezident inštitútu PhDr. Miroslav Demko uvádza, že presné a slovensky správne pomenovanie má byť „RÁSOCHY“ to znamená bez „Z“.

Následne sme Vás oslovili so žiadosťou o vyjadrenie sa k predmetnému návrhu na opravu názvu verejného priestranstva. Dňa 06.07.2012 nám bola zaslaná odpoveď č. MAGS OVS 33421/2012, kde v závere uvádzate, že slovenský jazyk sa rokmi vyvíja a ste toho názoru, že by sme mali používať slovo Rázsochy tak, ako ho uvádzajú novšie pramene.

K Vášmu stanovisku sa listom, zo dňa 27.09.2012, opätovne vyjadruje Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, a uvádza argumenty, ktoré sú za opravu názvu Rázsochy na Rásochy.

Nakoľko zmena názvu lokality podlieha schvaľovaniu MZ MČ BA – Lamač a následne Magistrátu hlavného mesta Bratislavy predložili sme túto problematiku do odborných komisií a miestneho zastupiteľstva k prerokovaniu. Uznesením č. 161/2012/VI zo zasadnutia, dňa 18.10.2012, MZ MČ BA – Lamač schválilo opravu názvu lokality „Rázsochy“ na „Rásochy“, ktoré Vám v prílohe zasielame. Zároveň si Vás dovoľujeme požiadať o prerokovanie problematiky v orgánoch miestneho zastupiteľstva a zaslanie Vášho stanoviska.

S pozdravom

Ing. Peter Šramko
starosta

Prílohy: Výpis z uznesenia č. 161/2012/VI

Listy od Franz Liszt inštitútu Miroslava Demka – zo dňa 23.05.2012 a 27.09.2012

Na vedomie: Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, Ružová dolina č. 26, 821 09 Bratislava

Vybavuje: Mgr. Michaela Kovárí Mrázová
Tel. ústredňa: 02 / 6478065
Účet: 3024-032 / 0200

www.lamac.sk
VÚB expozitúra Lamač

E-mail: kovari-mrazova@lamac.sk
Fax: 02 / 64780689
IČO: 603 414

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava - Lamač

**VÝPIS Z UZNESENIA
MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA**

**Uznesenie č. 161/2012/VI
zo zasadnutia miestneho zastupiteľstva
mestskej časti Bratislava – Lamač
dňa 18. 10. 2012
k oprave názvu lokality „Rázsochy“**

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Lamač

A. schvaľuje

opravu názvu lokality „Rázsochy“ na „Rásochy“

B. žiada

starostu postupovať v zmysle platného VZN

- bez pripomienok

Ing. Peter Šramko

starosta

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

oddelenie vnútornej správy

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Ing. Peter Šramko
starosta Mestskej časti
Bratislava-Lamač
Malokarpatské nám. 9
841 03 Bratislava 47

Váš list číslo/zo dňa
4502/2012 /29.10.

Naše číslo
MAGS OVS 55074/2012

Vybavuje/linka
Bernacká / 59 35 66 36

Bratislava
14. 11. 2012

Vážený pán starosta,

V prílohe Vám vraciame na opätovné prerokovanie vo Vašom miestnom zastupiteľstve žiadosť o pomenovanie lokality Rásochy s tým, že:

1. Podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov § 2b odst. 1 „Obec určuje a mení nariadením názvy ulíc a iných verejných priestranstiev“ nie lokality. Z tohto dôvodu je potrebné v miestnom zastupiteľstve prerokovať návrh o pomenovaní verejného priestranstva.

2. Súčasťou daného materiálu na rokovanie Vášho MieZ musí byť aj situačný plán dotknutého verejného priestranstva s presným ohraničením. Uvedený situačný plán bude prílohou tiež k uzneseniu Vášho MieZ. Bez neho nevie Digitálna mapa Oddelenia informatiky Magistrátu hl.m. SR Bratislavy zakresliť dané verejné priestranstvo; následne z týchto podkladov preberá údaje polícia, poisťovne, banky, pošta, mapové systémy a iné organizácie.

Na základe uvedených náležitostí začneme pripravovať materiály na rokovanie mestskej rady a mestského zastupiteľstva.

Odporúčame tiež požiadať Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV o stanovisko, či je názov „Rásochy“ podľa slovenského jazyka správny. Stanovisko uvedeného ústavu by sme radi zahrnuli do nášho materiálu.

S pozdravom

Ing. Jozef Demovič
vedúci oddelenia

Primaciálne námestie 1, III. poschodie, č. dveri 312

TELEFÓN
02/59 35 65 77

FAX
02/59 35 65 94

BANKOVÉ SPOJENIE
ČSOB 25829413/7500

IČO
603 481

INTERNET
www.bratislava.sk

E-MAIL
ovs@bratislava.sk

kovari-mrazova

Od: kovari-mrazova
Odesláno: 12. novembra 2012 12:00
Komu: 'dagmar.smykalova@bratislava.sk'
Předmět: Oprava názvu lokality Rázsochy
Důležitost: Vysoká

Dobrý deň,

v zmysle pokynu pána starostu Ing. Petra Šramka sa na Vás obraciam so žiadosťou o pozastavenie nášho listu č. 4502/2012 – Žiadosť o zaslanie stanoviska (Rázsochy) z dôvodu zisťovania ďalších skutočností, ktoré môžu ovplyvniť schválené uznesenie MZ MČ BA – Lamač č. 161/2012/VI k oprave názvu lokality Rázsochy. O ďalšom postupe Vás budeme informovať, ďakujeme za pochopenie.

S pozdravom

Mgr. Michaela Kóvári Mrázová
vedúca odd. školstva, kultúry
a sociálnych vecí
Miestny úrad MČ Bratislava – Lamač
Malokarpatské námestie č. 9
841 03 Bratislava
t.č. 02/64 78 00 65
e-mail: kovari-mrazova@lamac.sk

_____ Informacia od ESET NOD32 Antivirus, verzia databazy 7682 (20121112) _____

Tuto spravu preveril ESET NOD32 Antivirus.

<http://www.eset.sk>

_____ Informacia od ESET NOD32 Antivirus, verzia databazy 7685 (20121112) _____

Tuto spravu preveril ESET NOD32 Antivirus.

<http://www.eset.sk>

Mestská časť Bratislava-Lamač

Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava 47

Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV
Slovenská akadémia vied
Panská 26
813 64 Bratislava

Naša značka:
4814/02/2012

Vaša značka:
MAGS OVS 33421/2012

Bratislava
29.11.2012

VEC: Žiadosť o zaslanie stanoviska

Dňa 23.05.2012 bol MČ Bratislava – Lamač doručený podnet od Franz Liszt inštitútu Miroslava Demka - žiadosť o opravu názvu „Rázsochy“ na „Rásochy“. Prezident inštitútu PhDr. Miroslav Demko uvádza, že presné a slovensky správne pomenovanie má byť „RÁSOCHY“ to znamená bez „Z“.

Následne sme oslovili Magistrát hl. mesta SR Bratislavy so žiadosťou o vyjadrenie sa k predmetnému návrhu na opravu názvu lokality. Dňa 06.07.2012 nám bola zaslaná odpoveď č. MAGS OVS 33421/2012, kde v závere uvádzajú, že slovenský jazyk sa rokmi vyvíja a sú toho názoru, že by sme mali používať slovo Rázsochy tak, ako ho uvádzajú novšie pramene.

K stanovisku Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy sa listom, zo dňa 27.09.2012, opätovne vyjadruje Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, a uvádza argumenty, ktoré sú za opravu názvu Rázsochy na Rásochy.

Nakoľko zmena názvu lokality podlieha schvaľovaniu MZ MČ BA – Lamač predložili sme túto problematiku do odborných komisií a miestneho zastupiteľstva k prerokovaniu. Uznesením č. 161/2012/VI zo zasadnutia, dňa 18.10.2012, MZ MČ BA – Lamač schválilo opravu názvu lokality „Rázsochy“ na „Rásochy“, ktoré Vám v prílohe zasielame.

Uznesenie spolu so žiadosťou o zaslanie stanoviska sme opätovne dňa 29.10.2012 zaslali na Magistrát hl. mesta SR Bratislavy. Dňa 20.11.2012 nám bol doručený list MAGS OVS 55074/2012, ktorý Vám v prílohe taktiež prikladáme. Žiadajú nás o predloženie ďalších dokladov, ktorých súčasťou má byť i Vaše stanovisko k danej problematike.

Vybavuje: Mgr. Michaela Kóvári Mrázová
Tel. ústredňa: 02 / 64780065
Účet: 3024-032 / 0200

www.lamac.sk
VÚB expozitúra Lamač

E-mail: kovari-mrazova@lamac.sk
Fax: 02 / 64780689
IČO: 603 414

V zmysle vyššie uvedeného si Vás dovoľujeme požiadať o zaslanie stanoviska k oprave názvu lokality Rázsochy.

S pozdravom

Ing. Peter Šramko
starosta

Prílohy:

Výpis z uznesenia č. 161/2012/VI

Listy od Franz List inštitútu Miroslava Demka – zo dňa 23.05.2012 a 27.09.2012

Listy od Magistátu hl. mesta SR Bratislavy – zo dňa 06.07. 2012 a 20.11.2012

Na vedomie: Franz Liszt inštitút Miroslava Demka, Ružová dolina č. 26, 821 09 Bratislava

SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED
JAZYKOVEDNÝ ÚSTAV EUDOVÍTA ŠTÚRA
813 64 BRATISLAVA, PANSKÁ 26

Vážený pán
Ing. Peter Šramko
starosta
Malokarpatské námestie 9
Mestská časť Bratislava-Lamač
841 03 Bratislava 47

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
	JP-2652/2012		14. 12. 2012

Vec:

Odpovedáme na Váš list z 29. 11. 2012.

Na mapách Bratislavy sa lokalita, ktorej názov Vás zaujíma, uvádza pod názvom *Rázsochy* (porov. Bratislava. Orientačná mapa, 1986, mapový list 25; Bratislava. Orientačná mapa, 1989; Bratislava. Mapa mesta [7. vyd., rok vydania neuvedený]; Bratislava a okolie, 1999, mapový list 88 atď.).

Názov lokality *Rázsochy* súvisí so všeobecným podstatným menom *rázsocha*, ktoré má niekoľko významov. Je to predovšetkým základný význam „vidlicovito rozrastený konár alebo kmeň“ a z neho odvodený význam „nástroj upravený z takého konára“ (porov. Krátky slovník slovenského jazyka, 2003; ďalej KSSJ). Slovo *rázsocha* sa používa aj ako geografický termín s významom „horský chrbát odbočujúci z hlavného horského pásma“ (KSSJ). S týmto významom súvisí aj geografický názov *Rázsochy*.

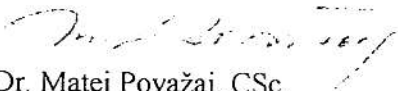
Slovo *rázsocha* je utvorené predponou *ráz-*, aká je aj v slovách *rázcestie*, *rázštep*, *ráztoka*, *rázvora*, a slovotvorným základom *socha* s pôvodným významom „palica, kôl, stĺp“. V. Machek v Etymologickom slovníku jazyka českého a slovenského (1957) uvádza, že slovo *socha* znamená u Slovanov predovšetkým slabší kmeň hore s kýpťom po vetve, takže hore vzniká akási hrubá vidlica. Také sochy používali stari Slovania pri stavbách ako podporné stĺpy. V. Machek ďalej konštatuje, že v slovenčine sa slovom *socha* označovala aj dvojramenná vidlica pri studni, t. j. stĺp s vidlicou, v ktorej je upevnené žeriavové brvno. Slovo *socha* vo význame „podpera, obyčajne drevená, s dvojitém horným koncom“ zaznačuje aj štvrtý zväzok Slovníka slovenského jazyka (1964). Slovo *socha* je rozšírené v mnohých slovanských jazykoch, ale iba v češtine a v slovenčine sa ustálil aj význam „statua“, t. j. „postava človeka alebo zvieratá zhotovená z dreva, kameňa, kovu a pod.“.

Geografický názov v podobe *Rázsochy* je spisovný a názov v podobe *Rásochy* je nespisovný, nárečový. Pri vzniku nespisovnej, nárečovej podoby geografického názvu *Rázsochy* sa uplatnilo spodobovanie znelej spoluhlásky *z* stojacej na konci predpony pred neznelou spoluhláskou *s* stojacou na začiatku slovotvorného základu, teda na začiatku slova *socha*, resp. *sochy*, a potom zjednodušením výslovnosti zdvojenej spoluhlásky podobne, ako je to aj pri všeobecnom podstatnom mene *rázsocha* (*ráz* + *socha* → *rássocha* → *rásocha*). Spodobovanie znelej spoluhlásky *z* stojacej na konci predpony pred neznelou spoluhláskou nastáva vo výslovnosti aj v slovách *rázcestie* [výsl. *ráscestie*], *ráztoka* [výsl. *rástoka*]. Slovo

rázsocha iba so spoluhláskou *s* je doložené v dokladoch z predpisovného obdobia, ktoré sa uvádzajú pri hesle *rázsocha* v piatom zväzku Historického slovníka slovenského jazyka (2000).

Geografické názvy nesídelných geografických objektov, ale aj názvy administratívne nesamostatných malých sídelných objektov z územia Slovenskej republiky zo zákona č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov štandardizuje Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, pričom poradným orgánom Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky pri štandardizácii geografických názvov je Názvoslovná komisia Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. Podľa zásad o štandardizácii geografických názvov z územia Slovenskej republiky sa ako štandardizované názvy zásadne používajú spisovné podoby geografických názvov. Podľa § 3a zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v štátnom jazyku sa uvádzajú názvy obcí a ich častí, názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, iné geografické názvy, ako aj údaje na štátnych mapových dielach vrátane katastrálnych máp, pričom podľa § 11 štátnym jazykom sa na účely uvedeného paragrafu rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe, t. j. spisovný jazyk. Z uvedeného vyplýva, že zmena spisovného názvu geografického názvu *Rázsochy* na nespisovnú podobu *Rásochy* nie je prípustná a že v úradnej komunikácii, v médiách a na mapách sa má aj naďalej používať iba spisovná podoba názvu *Rázsochy* s predponou *ráz-*.

S pozdravom

PaedDr. Matej Považaj, CSc.
za jazykovú poradňu JÚLŠ SAV

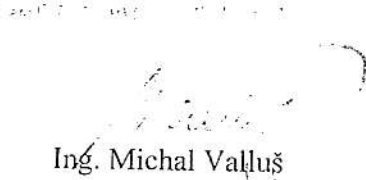
Správa katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu
Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava 2

Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV
Panská 26
813 64 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
	SK-7997/12 KR	Mgr. Z. Hanusová/6602	18. 01. 2013

Vec
Postúpenie podania

Správa katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu Vám týmto z dôvodu príslušnosti postupuje žiadosť Mestskej časti Bratislava – Lamač č. 5113/2012 o zaslanie stanoviska. Žiadosť bola doručená omylom Správe katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu dňa 13.12.2012.

Ing. Michal Valluš
riaditeľ Správy katastra
pre hlavné mesto SR Bratislavu

Priloha:

Žiadosť o zaslanie stanoviska + 5 príloh

Na vedomie:

Mestská časť Bratislava – Lamač
Malokarpatské námestie 9
841 03 Bratislava

Telefón (02) 2081 6800	Fax (02) 2081 6640	E-mail skba@skgeodesy.sk	Bankové spojenie 7000063521/8180	IČO 36071072	DIČ 2021606290
---------------------------	-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------	-----------------	-------------------

kovari-mrazova

Od: Eva Vrabcova [eva.vrabcova@sna.vs.sk]

Odesláno: 15. mája 2013 14:09

Komu: kovari-mrazova

Předmět: Rázsochy

Vážená pani magistra, dovoľte, aby som sa ako kronikárka Lamača vyjadrila k používaniu názvu lokality *Rázsochy*. Súhlasím s názorom pracovníkov Jazykovedného ústavu Slovenskej akadémie vied, že pomenovanie *Rázsochy* je spisovné a pomenovanie *Rásochy* je nespisovné. Postup Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Lamač o premenovaní lokality na Rásochy uznesením zo zasadnutia 18.10.2012 odporuje zákonu NR SR č. 221/1996 Z. z. o geografických názvoch, zákonu NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov, ako aj zákonu NR SR č. 270/1995 o štátnom jazyku SR. Teda *Rázsochy* a nie *Rásochy*!

S pozdravom PhDr. Eva Vrabcová, kronikárka Lamača

